

niho, ačkoli právního zástupce pro vedení sporu vybírá a zřizuje. Třeba tedy šlo o tak důležitý spor, že poručník k jeho zahájení žalobou měl potřebí svolení poručenského soudu dle §u 233 obč. zák., byl přece zřízený jím zástupce Dr. Š. zákonitě a platně zřízen, i když ho zřídil jen poručník z vlastní pravomoci. Obdržel-li však Dr. Š. rozsudek nejvyššího soudu dne 8. února 1926, uplynula měsíční lhůta §u 534 čís. 2 c. ř. s. dne 8. března 1926 a žaloba podaná teprve 24. března 1926 je opozděna. Ostatně i kdyby se lhůta počítala od 21. února 1926, jak žalobkyně sama činí, byla by žaloba rovněž opozděně podána, ježto pak uplynula lhůta dne 21. března 1926 (§ 125 c. ř. s.). Nelze ji totiž počítati 30 neb 31 dny, jak žalobkyně činí. Bylo tedy dle §u 538 c. ř. s. tak uznati, jak se stalo.

Čís. 5934.

Kupoval-li (v srpnu 1923 a v lednu 1924) obchodník za přemrštěnou cenu, věda, že může totéž zboží dostati jinde levněji, nejde vůči němu o využití poměrů vyvolaných válkou (§ 7 zákona o trestání válečné lichvy ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

(Rozh. ze dne 14. dubna 1926, R I 196/26.)

Proti žalobě o kupní cenu za cívky hedvábí dodané v srpnu 1923 a lednu 1924 namítl žalovaný mimo jiné, že požadovaná kupní cena je přemrštěnou ve smyslu §u 7 zákona o trestání válečné lichvy ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n. a následkem toho kupní smlouva nicotnou. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, přikloniv se k názoru žalovaného. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvému soudu, by vyčkaje pravomoci, ji znovu projednal a rozhodl. Nejvyšší soud nevyhověl rekursu.

Důvody:

Neobstojí ani námitka žalované, založená na předpisech o válečné lichvě. Soud první stolice zjistil na základě znaleckého posudku, že ceny, které žalobce účtoval žalované za zboží v srpnu 1923 a v lednu 1924, tedy za sporné dodávky, byly skoro o 100%, pokud se týče o 125% vyšší, než ceny, za něž v té době zboží to bylo lze dostati. Z tohoto zjištění plyne sice, že ceny žalobcem požadované byly přemrštěné, ale jest v něm obsaženo též zjištění další, že v době, o kterou jde, bylo možno jinde toto zboží dostati za cenu levnější. U žalované, která se označuje za protokolovanou firmu a za továrnu obuvi, dlužno beze všeho předpokládati, že má potřebné znalosti spadající do oboru její výroby, tedy též, že věděla, kde a zač dostati zboží, jehož potřebovala pro své výrobky. Ostatně poukazuje sama ve svém dopise ze dne 16. ledna 1924 příl. D na cenu, za kterou konkurence prodává totéž zboží. Když přes to kupovala zboží za vyšší cenu, žalobcem požadovanou, ač věděla, že může totéž zboží dostati jinde za cenu levnější, nemůže býti o tom řeči, že žalobce využil vůči ní poměrů válkou vyvolaných. S tohoto právního

stanoviska jest ovšem třeba, aby byl vyřešen spor bez ohledu na námitku, že koupě ze dne 16. srpna 1923 a 12. ledna 1924 jsou nicotné pro předražování, a aby za tím účelem byly probrány a zjištěny okolnosti, na které poukazuje odvolací soud.

Čís. 5935.

Po zahájení vyrovnávacího řízení nelze vykonati exekuci zabavením movitostí dlužníkových ku zajištění útrat, jež byly, třebas ne právoplatně, přisouzeny vymáhajícímu věřiteli před zahájením vyrovnávacího řízení.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1926, R I 270/26).

Rozsudkem ze dne 4. prosince 1925, právní moci ještě nenabyvším, byly přisouzeny vymáhající věřitelce útraty. Dne 14. ledna 1926 byla ku zajištění útratové pohledávky povolena vymáhající věřitelce exekuce zabavením svršků. Dne 16. ledna 1926 bylo o jmění žalovaného zahájeno vyrovnací řízení. Usnesením ze dne 19. ledna 1926 odmítl s o u d p r v é s t o l i c e výkon exekuce vzhledem k zahájení vyrovnacího řízení. R e k u r s n í s o u d nařídil výkon exekuce. D ů v o d y: S názorem prvního soudu, že v tomto případě nelze naříditi výkon zajišťovací exekuce, poněvadž zavedeno vyrovnací řízení proti dlužníku po povolení zajišťovací exekuce, soud rekursní nesouhlasí. Jde o útraty sporu, přisouzené žadatelce rozsudkem ze dne 4. prosince 1925, který dosud právní moci nenabyl, tudíž o pohledávku, jež dosud právoplatně nevznikla. Teprve nabude-li onen rozsudek právní moci, stanou se tyto přisouzené útraty samostatnou pohledávkou; to bude v tomto případě buď ještě za vyrovnacího řízení, nebo po jeho skončení, poněvadž, jak ze spisův patrno, vyrovnací řízení bylo zavedeno 16. ledna 1926 a proti rozsudku jako exekučnímu titulu podáno odvolání, o kterém teprve bude rozhodnuto v druhé stolici. V důsledku této povahy pohledávky, o jejíž zajištění jde, která tedy dosud právoplatně nevznikla, neplatí předpisy vyrovnacího řízení v §u 10 (4) uvedené a může proto povolené zajištění pohledávky zabavením věcí movitých býti vykonáno, když jest rozhodným teprve ten okamžik, kdy pohledávka ta právoplatně rozsudkem vyšších stolic bude přisouzena. Ta okolnost, že pohledávka ona snad právoplatnou se nestane, kdyby rozsudek ve vyšších stolicích byl změněn, nepadá na váhu, poněvadž výkonem zabavení se újma dlužníku nepůsobí a další kroky exekuční jsou vyloučeny a lze pak v tom případě i exekuci zrušiti.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení odporuje předpisu §u 10 (1) vyr. ř., podle něhož nelze po zahájení vyrovnacího řízení nabýti soudcovského práva zastavního neb uspokojovacího práva k věcem náležejícím dlužníkovi. Zákon nečiní rozdíl mezi exekucí uhražovací a zajišťovací. Jest pravda, že není dosud jisto, zda sporná pohledávka stane se vůbec právoplatnou.